

Республика Татарстан
СОВЕТ ВЕРХНЕСИМЕТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422055, Республика Татарстан,
с.Верхний Симет, ул. Советская, 32
тел. 45-0-19

Татарстан Республикасы
САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЮГАРЫ СИМЕТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422055, Татарстан Республикасы,
Югары Симет авылы, Совет урамы, 32 йорт
тел. 45-0-19

e-mail: Bsim.sab@tatar.ru

02.07.2019 г.

№ 12

КАРАР

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Югары Симет авыл жирлеге территориясендә
гражданның сораштыру уздыруны билгеләү һәм
уздыру турында нигезләмәне раслау турында

2003 елның 6 октябрдә кабул ителгән “Россия Федерациясендә жирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” №131-ФЗ Федераль
законына, 2004 елның 28 июлдә кабул ителгән “Татарстан Республикасында
жирле үзидарә турында” №45-ЗРТ Татарстан Республикасы законына, Югары
Симет авыл жирлеге Уставына туры китереп, Саба муниципаль районы Югары
Симет авыл жирлегендә гражданның жирле үзидарәне башкару хокукларын
гамәлгә ашыру, һәм шулай ук Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте
органнары, Югары Симет авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи
затлары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә халык
фикерен белү һәм исәпкә алу максатында Саба муниципаль районы Югары Симет
авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл
жирлеге территориясендә гражданның сораштыру уздыруны билгеләү һәм
уздыру турында нигезләмәне расларга (кушымта теркәлә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөптөрөндә Татарстан
Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбөндөгә адрес буенча:
<http://pravo.tatarstan.ru> һәм Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегенң
рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/simet> адресы буенча бастырып чыгарырга.

Югары Симет авыл жирлеге башлыгы:

И.Р.Әхмәдуллин

Расланган:

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Югары Симет авыл җирлеге
Советының 2019 елның 2
июлендә чыккан 12 номерлы
караы белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл
җирлеге территориясендә граждандардан сораштыру уздыруны билгеләү
һәм уздыру турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Граждандардан сораштыру (алга таба-сораштыру) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге халкының турыдан-туры ихтыяр белдерүенең бер формасы булып тора.

Сораштыру юлы белән граждандарның җирле үзидарәне башкару хокукы гамәлгә ашырыла.

1.2. Сораштыру – җирле әһәмияттәге сорауларны чишкәндә һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары һәм органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә яки Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау ысулы булып күзаллана.

1.3. Сораштыру нәтижеләре тәкъдим итү характерында була.

2. Сораштыру уздыру принциплары.

2.1. Сораштыру уздыруда Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлегендә яшәүче, сайлау хокукына ия граждандар катнашырга хокуклы.

2.2. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнаша. һәр катнашучы бер тавыш хокукына ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Граждандарның сораштыруда катнашуына аларның жөнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, килеп чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи торышына, диненә, иманына, иҗтимагый берләшмәләрдә торыуына бәйлә нинди дә булса туры яки кыек чикләүләр рөхсәт ителми.

2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтыяри. Сораштыру барышында беркем дә үз фикерен һәм карашын белдерүгә яки аннан баш тартуға мәҗбүр ителә алмый.

2.5. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары халыкның сораштыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыруына булышырга бурычлы.

3. Сораштыруга куела торган сораулар.

3.1. Сораштыруга түбәндәге сораулар куелырга мөмкин:

- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мөнфөгәтьләренә турыдан-туры кагылучы һәм Югары Симет авыл жирлеге Уставы белән жирле әһәмияттәге сорауларга карый торган;
- региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренәң максатчан билгеләнешен үзгәртү турында.

3.2 Сораштыруга куелучы сораулар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы закончалыкларына, Югары Симет авыл жирлеге уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруга куелучы сораулар аларны күптөрле аңлауга юл куелмаслык итеп формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре.

4.1. Сораштыру яшерен, исемләп яки ачык тавыш бирү юлы белән уздырыла.

4.2. Яшерен тавыш бирү- сораштыру битләре белән сораштыру уздыру пунктларында бер көн дәвамында уздырыла.

4.3. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре яки сораштыру исемлеге буенча сораштыру пунктларында, шулай ук сораштыру уздыру комиссиясе членнары тарафыннан сораштыру уздыруда катнашучыларның яшәу урыннарында бер яки берничә көн дәвамында уздырыла.

4.4. Сораштыру шулай ук ачык формада гражданныр жыелышларында да уздырыла ала.

5. Сораштыруны билгеләү тәртібе.

5.1. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге территориясендә гражданнырдан сораштыру уздыру түбәндәгеләрнең инициативасы белән уздырыла:

- 1) жирле әһәмияттәге сораулар буенча жирлек башлыгы яки жирлек Советы;
- 2) региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренәң максатчан билгеләнешен үзгәртү буенча халык фикерен исәпкә алу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары;

5.2. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы инициативасы белән уздырылучы сораштыру, күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру уздыру билгеләү турында карар кабул ителеп билгеләнә.

Жирлек башлыгы инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, жирлек Советына сораштыру уздыру турында үтенеч жибәрү белән билгеләнә.

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, әлеге орган тарафыннан Югары Симет авыл жирлеге Советына сораштыру уздыру турында үтенеч жибәрү белән билгеләнә.

5.3. Сораштыру уздыру турында үтенечтә:

- сораштыру уздыруның мотивлары;
- сораштыруга куелучы сорауның (сорауларның) тәкъдим ителүче формулировкасы;
- сораштыру территориясе;
- сораштыруның фаразланган көне һәм аның төре күрсәтелә.

5.4. Сораштыруны билгеләү турында карар Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

5.5. Сораштыру билгеләү турында карар үтенеч кәргәннән соң һәм аны уздыру көненнән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карар кабул ителгәнче Югары Симет авыл җирлеге Советының сораштыру уздыруның инициаторы белән сораштыруга куелучы сорауны алдан килештерү (аныклау) мөмкин.

5.6. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советы, сораштыруга куелучы сорауның(сорауларның) формулировкасы гамәлдәге закончалыкларга, әлеге нигезләмәгә каршы килгән очракта, сораштыру уздыруның инициаторына сораштыру уздыруны кире кага.

5.7. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карарында:

- 1) сораштыру уздыруның көне һәм срогы;
- 2) сораштыру уздыруга тәкъдим ителүче сорауның(сорауларның) формулировкасы;
- 3) сораштыру уздыру методикасы;
- 4) сораштыру битенең формасы;
- 5) сораштыруда катнашучыларның минималь саны күрсәтелә.

5.8. Сораштыру уздыру билгеләү турында карар аны уздыруга кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру уздыру буенча комиссия.

6.1. Гражданның сораштыруны әзерләүне һәм оештыруны сораштыру уздыру буенча комиссия (алга таба –Комиссия) башкара.

6.2. Комиссия Югары Симет авыл җирлеге Советы тарафыннан, сораштыру уздыру территориясенә бәйле рәвештә, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә 3-15 кешедән билгеләнә.

6.3. Комиссия составына Югары Симет авыл җирлеге Советы, башка җирле үзидарә вәкилләре, шулай ук сораштыру уздырылуы иҗтимагый территорияләр вәкилләре керә.

6.4. Комиссия, ул оешу турында карар кабул ителгәннән соң, 3 көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренче утырышында Комиссия, ачык тавыш бирү юлы белән үз составыннан Комиссиянең рәисен, аның урынбасар(лар)ын һәм сәркатибен

сайлай, сораштыру участокларын раслай, һәм шулай ук әгәр сораштыру пунктларда уздырылса, шундый пунктларның санын һәм урнашу урынын раслай.

Комиссия утырышларын зарурлыктан чыгып аның рәисе чакыра. Комиссия утырышы аның членнарының яртысыннан күбесе катнашкан очракта хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Комиссия гражданнардан сораштыру уздыру өчен кирәк булган кадәр эшче төркемнәр оештырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участкалары, Комиссиянең урнашу урыны һәм гражданнардан сораштыру уздыру пунктларының урнашу урыны сораштыру уздыруга 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6.6. Сораштыру уздыру буенча комиссия:

- гражданнардан сораштыру уздырганда әлеге Нигезләмәнең үтәлешен оештыра;
- сораштыру уздыру пунктларын жиһазландыра;
- сораштыру битләрен һәм сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәэмин итә;
- сораштыру уздырганда имзалар жыюны оештыра;
- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәэмин итә;
- сораштыру уздырганда яшәүчеләрнең тавыш бирүен әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән төрлөдә оештыра;
- Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, ижтимагый оешмалар, массакуләм мөгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;
- гражданнардан сораштыру нәтижеләрен билгели;
- гражданнардан сораштыру уздыру белән бәйлә шикаятьләр һәм гаризаларны карый;
- әлеге Нигезләмә һәм гамәлдәге закончалыкларга туры китереп башка вәкаләтләрен башкара.

6.7. Комиссиянең вәкаләтләре Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижеләре рәсми рәвештә басылып чыкканнан (халыкка игълан ителгәннән) соң туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлегенең материал-техник, оештыру ягын тәэмин итү Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы аппараты тарафыннан тәэмин ителә.

7. Сораштыру участкалары. Сораштыруда катнашучылар исемлекләре.

7.1. Сораштыру участогы- сораштыру буенча комиссия тарафыннан билгеләнгән, гражданнардан сораштыру уздырылучы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге территориясе.

Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогын тәэмин итәргә мөмкин.

Сораштыру участокларының сораштыру уздыру вакытында тавыш бирү өчен махсус жиһазланган биналары булырга тиеш. Сораштыру вакытында участокларда тавыш бирүне, участокларга жиһазланган, Комиссиянең бер члены җитәкчелек иткән комиссия членнары тәэмин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә муниципаль берәмлекнең тавыш бирү хокукына ия гражданның кертелә. Исемлектә сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьлеккә туган көне һәм ае да) һәм яшәү адресы күрсәтелә. Яшәүчеләргә конкрет участка сораштыру уздыру буенча исемлеккә керту өчен нигез булып, аның шушы участка урнашу факты тора. Яшәүчеләргә сораштыру уздыру буенча сораштырылуучылар исемлегенә бары тик бер участка гына кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлеккә төзегән комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзаланган.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләргә өстәмә исемлеккә керту өчкә нигезләмәгә туры китереп, теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздыру көнендә дә рәхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләргә исемлегенә үзгәрешләр керту, тавышларны санау башланганнан соң, тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздыру көненә 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите.

8.1. Сораштыру бите сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл текстын һәм аңа тавыш бирүчеләргә ихтыяр белдерүен “риза” яки “каршы” сүзләргә вариантлары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт.

Сораштыруга берничә сорау куелган булса, алар бер сораштыру битенә урнаштырыла, эзлекле номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сызыклар белән аерылып тора. Сораштыруга куелган норматив-хокукий акт проектының нинди дә булса статьясы яки пунктының альтернатив редакциясе шулай ук эзлекле номерлана.

Исемләп тавыш бирү өчен кулланылуы сораштыру битенә тавыш бирүчеләргә турында мәгълүматлар язучы өчкә буш урыны булырга тиеш.

Сораштыру бите аны тутыру тәртибе турында аңлатманы үз эченә ала. Битнең өскә уң почмагында Комиссия рәисе һәм сәркатибе имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге.

9.1. Сораштыру исемлеге исемләп тавыш бирү вакытында кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне, яшәү урыны язылган таблицадан гыйбарәт. Бу графаларның уң ягында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” җаваплары вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза куучы өчкә урын калдырыла.

Сораштыруга берничә сорау куелган очракта, алар сораштыру исемлегендә эзлекле тәртиптә урнаштырыла.

9.2. Сораштыру исемлегенең һәр бите Комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру уздыру тәртибе.

10.1. Сораштыру Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карары белән билгеләнгән көндә (яки көннәрдә) уздырыла.

10.2. Гражданның сораштыру уздыру сораштыру уздыру пунктларында җирле вакыт белән иртәнге сизгедән кичке сизгә кадәр уздырыла.

11. Сораштыру уздырганда яшерен тавыш бирү тәртибе.

11.1. Яшерен тавыш бирү -сораштыру уздыру пунктларында, яшерен тавыш бирү өчен махсус җайланган урыннар һәм тавыш бирү вакытына мөһерләнгән тартмалар булган очракта уздырыла.

11.2. Сораштыру бите тавыш бирүчегә сораштыруда катнашучылар исемлегенә буенча Комиссия членнары тарафыннан бирелә. Сораштыру бите алган вакытта тавыш бирүче аның шәхесен билгеләүче һәм яшәү урынын раслаучы паспортын күрсәтә, сораштыруда катнашучылар исемлегендә үз фамилиясе турына имзасын куя. Исемлеккә паспорт мәгълүматларын тутыру таләп ителми.

11.3. Тавыш бирүче исемлеккә үзе кул куя алмаган очракта, ул комиссия членнарыннан тыш башка кешенең ярдәменнән файдаланырга мөмкин.

Сораштыруда катнашучыга ярдәм күрсәткән зат, исемлекнең “сораштыру битен алу турында катнашучының имзасы” графасына, үзенең фамилиясен күрсәтеп кул куя.

11.4. Сораштыру бите тавыш бирүче тарафыннан махсус җиһазланган урында (кабина яки бүлмә), башка затлар булмаган җирдә тутырыла һәм тавыш бирер өчен куелган тартмага салына.

Тавыш биргән вакытта катнашучы үз ихтиярына туры китереп, “риза” яки “каршы” сүзләре астындагы шакмакка теләсә нинди тамга куя.

Комиссия членнары сораштыруның яшеренлеген тәэмин итә.

Тавыш бирүче сораштыру битен тутырганда хата җибәрдем дип исәпләгән очракта, ул Комиссия членнарына аңа бозылганы урынына яңа сораштыру бите бирүен сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Комиссия членнары тавыш бирүчегә, катнашучылар исемлегендә аның фамилиясе каршына туры килә торган тамга куеп, яңа сораштыру бите бирә. Бозылган сораштыру бите яраксызландырыла, бу турыда Комиссия членнары тарафыннан акт төзелә.

Тутырылган сораштыру битләре тавыш бирүче тарафыннан, Комиссия членнарының күз уңында урнаштырылган тартмага төшерелә.

Тартмалар саны Комиссия тарафыннан төгәенләнә. Тавыш бирүне күчереләп йөртелә торган тартмалар белән уздыруны Комиссия мөстәкыйль хәл итә.

11.5. Әгәр комиссия члены сораштыру серен боза яки тавыш бирүченең ихтыярына басым ясарга маташа икән, ул кичекмәстән аның эшендә катнашудан читләштерелә. Читләштерү турында карар әлеге участкагы эшне җитәкләүче комиссия члены тарафыннан, туры килә торган беркетмә төзеп һәм барлык комиссия членнары тарафыннан имзалаһып, кабул ителә.

12. Сораштыру уздырганда исемләп тавыш бирү уздыру тәртібе.

12.1. Исемләп тавыш бирү- сораштыру уздыру пунктларында да, гражданның яшәү урынында да уздырылырга мөмкин.

12.2. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре белән дә, сораштыру исемлеге белән дә уздырылырга мөмкин.

12.3. Сораштыру исемлеге буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче шәхесен һәм тору урынын раслаучы паспорт яки башка документ күрсәтеп, сораштыру исемлегендә үзенең фамилиясе каршына аның ихтыярын белдерүче теләсә нинди тамга куя һәм имзалый.

12.4. Сораштыру битләре буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче сораштыру битенә үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен, адресын яза, "риза" яки "каршы" сүзләре астында шакмакка үз ихтыярына туры китереп теләсә нинди тамга куя һәм шунда ук имзасын куя.

Тавыш бирүченең үтенече буенча, сораштыру битенә катнашучы турында мәгълүматны Комиссия члены тутырырга мөмкин, ләкин туры килә торган шакмакка тамганы һәм имзасын тавыш бирүче үзе куя.

12.5. Сораштыру уздыру барышында һәр көн азагында тутырылган сораштыру битләре, сораштыру уздыручылар тарафыннан, Комиссиягә тапшырыла.

12.6. Сораштыру битләре буенча тавыш бирү мәгълүматлары Комиссия членнары тарафыннан сораштыру нәтижеләрен билгеләүче төп документ булып торучы сораштыру исемлегенә күчерелә.

13. Сораштыру үткәргәндә ачык тавыш бирү үткәру тәртібе

13.1. Комиссия, сораштыруда катнашучы кешеләр саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруда катнашкан сорау (мәсьәләләр) буенча тавыш бирү үткәру өчен сораштыруда катнашучылар җыелышын үткәргә хокукы. Җыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча үткәрелә. Җыелышны комиссия вәкилләре өч кешедән дә ким булмаган санда ачалар һәм алып баралар. Җыелышта кызыксынучы якларга сораштыруда куелган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча сорау бирү рөхсәт ителә, сорауларына җавап бирелә, әмма фикер алышулар үткәрелми.

13.2. Җыелышта тавыш бирү һәр мәсьәлә буенча аерым «Өчен» һәм аерым «Каршы» үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм җыелышта теркәлгән сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә, ул җыелышта катнашучы барлык комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана.

13.3. Сораштыруда исемлеккә кертелгән катнашучылар саны халык санының 25 процентыннан артса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

14. Сораштыру нәтижеләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәргәннән соң, Комиссия сораштыру нәтижеләре буенча тавыш бирү нәтижеләрен исәпли һәм түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә торган сораштыру нәтижеләре турында беркетмә белән үзенең карарын рәсмиләштерә:

- беркетмә төзү датасы;
- сораштыру үткөрү вакыты: башлану һәм тәмамлану вакыты;
- сораштыру үткөрү буенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру җирлек территориясенә бер өлешендә үткәрелгән булса, торак пунктларның, урамнарның, йортларның номерларының исемнәре һичшиксез күрсәтелә);
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорау (сораулар) төзелеше ;
- сораштыруда катнашу өчен исемлеккә кертелгән гражданның гомуми саны;
- сораштыруда катнашкан гражданның саны;
- сораштыруны узган яисә хәл ителмәгән дип тану ;
- сораштыру дәрәҗәсе яки дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендәге язмалар санын дәрәҗә түгел дип яки сораштыру кәгазьләренә санын дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Өчен» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Каршы» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыру нәтижеләре (мәсьәлә хупланган дип санала, әгәр тавыш бирүдә катнашучыларның яртысыннан күбә сорауга «Өчен»дип җавап бирсә).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәрелгән булса, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә аерым төзелә.

14.3. Сораштыру кәгазендә язучы дәрәҗә түгел дип таныла, әгәр:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләү мөмкин булмаса ;

- язучы сайлаучы турында мәгълүматлар яки аның имзасы булмаса;
- кабатланган язмалар булса.

Сораштыру кәгазьләре гомумән түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктә булса,
- комиссия әгъзаларының тамгалары булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләп булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруны булмаган дип саный, әгәр сораштыруда катнашкан халык саны Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнгән минималь саннан ким булса.

14.5. Комиссия сораштыру нәтижеләрен дәрәҗә түгел дип саный:

- әгәр сораштыру уздырган вакытта җибәрелгән хокук бозулар гражданның ихтыяр белдерү нәтижеләрен дәрәҗә итеп билгеләргә мөмкинлек бирми икән;

- әгәр сораштыру исемлегендәге дәрәҗә дип танылган язма саны сораштыруда катнашкан гражданның санының 80%нан ким булса;

- әгәр сорапшытыру кәгазе саны сорапшытыруда катнашкан гражданныр санының 80%нан ким булса.

14.6. Сорапшытыру нәтижәләре турында беркетмә 2 нөсхәдә төзелә һәм комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәгә кул куйган вакытта комиссиянең кайбер әгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә бу хакта, аларның юклыгы сәбәпләрен күрсәтеп, язып куела.

Комиссия әгъзасы беркетмә белән тудысынча яки аның аерым нигезләмәләре белән килешмәсә, беркетмәгә кушып бирелә торган аерым фикерне язмача язарга хоуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә дәрәс дип санала, әгәр Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнгән комиссия әгъзалары саныннан күпчелек имза белән имзаланса.

Беркетмәгә кул кую көне комиссия әгъзалары тарафыннан сорапшытыру нәтижәләрен билгеләү көне булып тора.

14.7. Беркетмәнең бер нөсхәсе Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советына сорапшытыру кәгазьләре яки сорапшытыру исемлекләре белән бергә жиберелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сорапшытыру үткәру инициаторына жиберелә.

Беркетмәнең бер нөсхәсенә комиссиягә кергән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләрнең, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның расланган күчермәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Бер нөсхәнең күчермәләре массакүләм мәгълүмат чараларына, жирле ижтимагый берләшмәләргә һәм территориаль ижтимагый үзидарә органнарына тәкъдим ителергә мөмкин.

14.8. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге комиссиясе һәм Советы сорапшытыру үткәру буенча документларның сакланышын һәм тутырылган сорапшытыру кәгазьләренең кагылгысызлыгын тәэмин итә.

15. Сорапшытыру нәтижәләре

15.1. Сорапшытыру нәтижәләре аны үткәргәннән соң бер ай вакыт эчендә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

15.2. Сорапшытыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү сыйфатына ия. Сорапшытыру нәтижәләре жирле үзидарә органнары һәм Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә мәжбүри рәвештә каралырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

15.3. Сорапшытыру нәтижәләренә каршы килә торган карарлар кабул ителгән очракта, вәкаләтләр һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә тиешле мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка игълан итү) юлы белән мондый карар кабул итүнең сәбәпләрен халыкка житкерергә тиеш.

16. Сорапшытыру материалларын саклау

16.1. Сорапшытыру материаллары Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советында Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советы депутатларының вәкаләтләре тәмамлану вакытына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка жиберелә.

16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким булырга тиеш түгел.

17. Сораштыру үткөрүне финанс яктан тәэмин итү

17.1. Гражданныр арасында сораштыру әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйлә чараларны финанслау башкарыла:

- җирле бюджет хисабына – сораштыруны җирле үзидарә органнары инициативасы буенча үткөргөндә;

- Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – сораштыруны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча үткөргөндә.

18. Сораштыруда катнашу хокукларын бозган өчен җаваплылык

18.1. Россия Федерация гражданын көч кулланып, сатып алып, янап, ялган документлар белән яки башка төрле гамәлләр белән иреккә рәвештә сораштыруда катнашырга, яисә комиссиянең әшенә яки әгъзаләренә каршылык күрсәткән затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылыкка тартылалар.